

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **Ing. I. K.** zastoupena JUDr. Olgou Sovovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Bartáková 34, Praha 4, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 1. 2014, č. j. 16/14/5000-14503-706611, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2014, č. j. 10 Af 65/2014 - 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Odměna ustanovené advokátky JUDr. Olgy Sovové, Ph.D. **se určuje** částkou 8.228 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Finanční úřad pro hlavní město Praha, Územní pracoviště v Praze – Modřanech (dále jen „správce daně“) vydal dne 18. 6. 2013 pod č. j. 3477528/13/2012-25200-107495 exekuční příkaz na přikázání pohledávky z účtu žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) k vymožení daňového nedoplatku včetně úroku z prodlení a exekučních nákladů o celkové výši 281.580,24 Kč a úroku z prodlení z částky 13.644 Kč od 15. 6. 2013 do zaplacení.

[2] Včasné odvolání stěžovatelky postoupil správce daně v souladu s § 113 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“) jemu nadřízenému odvolacímu orgánu, tedy Odvolacímu finančnímu ředitelství v Brně. To dospělo k závěru, že byl exekuční příkaz vydán v souladu se zákonem, byla jím však nesprávně nařízena daňová exekuce i na úrok z prodlení vzniklý po nařízení exekuce. V tomto bodě odvolací orgán exekuční příkaz změnil ve prospěch stěžovatelky.

[3] Proti rozhodnutí o odvolání brojila stěžovatelka u Městského soudu v Praze žalobou ze dne 18. 9. 2014. Soud zjistil, že napadené rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství jí bylo doručeno dne 10. 2. 2014. Dle § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem. Soud shledal, že byla žaloba podána po uplynutí této zákonné lhůty, a proto ji v souladu s § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. shora označeným usnesením odmítl.

II. Kasační stížnost

[4] Stěžovatelka podala proti usnesení městského soudu kasační stížnost, jíž se domáhá jeho zrušení. Namítá, že soud bez jejího vědomí změnil žalovaného na osobu, která nebyla příslušná rozhodovat (Odvolací finanční ředitelství). Stěžovatelka trvá na tom, že rozhodovat měl Finanční úřad pro hlavní město Prahu. K podpoře těchto tvrzení přiložila stěžovatelka vyjádření Odvolacího finančního ředitelství ze dne 10. 7. 2014, č. j. 18208/14/5000-14503-706611, a Ministerstva financí ze dne 3. 3. 2014, č. j. MF-23391/2014/56-39, a rozhodnutí Generálního finančního ředitelství ze dne 20. 8. 2014, č. j. 38511/14/7001-51302-800612, které jí bylo doručeno 4. 9. 2014. Toto rozhodnutí je dle stěžovatelky oním konečným rozhodnutím, proti němuž měla brojit žalobou, a proto je její žaloba ze dne 18. 9. 2014 včasná.

[5] Dále stěžovatelka uplatnila námitku promlčení, jelikož celá záležitost dlužné částky pochází z roku 1999. K jejímu promlčení došlo v roce 2009 a nelze ji tak vymáhat v roce 2013/2014 podle daňového řádu z roku 2011.

[6] Ustanovená advokátka doplnila kasační stížnost o námitku, že stěžovatelka měla být v souladu s § 6 odst. 3 daňového řádu procesně poučena o tom, že její odvolání bylo postoupeno věcně příslušnému Odvolacímu finančnímu ředitelství v Brně. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka o této skutečnosti poučena nebyla, nevěděla jistě, který orgán se zabývá jejím odvoláním a proti kterému rozhodnutí má tedy v zákonné lhůtě brojit správní žalobou.

[7] V nejistotu a omyl uvedla stěžovatelku rovněž další sdělení ze strany Odvolacího finančního ředitelství, Ministerstva financí a Generálního finančního ředitelství. Za dané situace, kdy se ke každému podání stěžovatelky vyjadřoval jiný orgán správy daní, lze dovodit, že nebylo najisto postaveno, který orgán je tím orgánem, proti jehož rozhodnutí lze ve lhůtě dvou měsíců podat žalobu.

III. Vyjádření žalovaného

[8] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti shrnul dosavadní průběh řízení a zdůraznil skutečnost, že žalobou napadené rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno uplynutím lhůty dne 10. 2. 2014. Žaloba podaná k soudu dne 18. 9. 2014 je tedy zjevně opožděná.

[9] K námitce nepříslušnosti odvolacího orgánu žalovaný uvedl, že s účinností od 1. 1. 2013 došlo zákonem č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky a vyhlášky č. 48/2012 Sb., o územních pracovištích finančních úřadů, která se nenacházejí v jejich sídlech, ke změně organizační struktury správních orgánů pro výkon správy daní s tím, že odvolacím orgánem se stalo Odvolací finanční ředitelství v Brně.

[10] Závěrem svého vyjádření navrhnul žalovaný Nejvyššímu správnímu soudu kasační stížnost zamítnout.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a není důvodné kasační stížnost odmítnout pro nepřipustnost. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud v první řadě předesílá, že v případech, kdy je kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele z povahy věci v úvahu pouze kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Rozsah přezkumu rozhodnutí soudu je v tomto případě vymezen povahou a obsahem přezkoumávaného rozhodnutí. Jestliže městský soud žalobu odmítl a věc samu neposuzoval, může Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti zkoumat pouze to, zda byly splněny zákonem stanovené důvody pro odmítnutí žaloby. Pod tento důvod spadá i případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 6 As 4/2004 - 53) nebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Úkolem Nejvyššího správního soudu však není přímo přezkoumávat rozhodnutí správního orgánu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 As 44/2008 - 80).

[14] Městský soud stěžovatelčinu žalobu odmítl dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. z důvodu, že byla podána opožděně. Nejvyšší správní soud se proto zabýval pouze těmi kasačními námitkami, jimiž mohl být vyvrácen závěr soudu o nevčasnosti podání. Námitkou promlčení správcem daně vymáhané pohledávky se tedy Nejvyšší správní soud nezabýval, jelikož by tím překročil hranice svých přezkumných kompetencí.

[15] Nejvyšší správní soud se nejprve věnoval námitce nepřislušnosti Odvolacího finančního ředitelství k rozhodnutí o odvolání proti exekučnímu příkazu. Stěžovatelka zaslala odvolání dne 25. 6. 2013 svému správci daně. Ten mu ani nevyhověl dle § 113 odst. 1 písm. a) či b) daňového řádu, ani neshledal důvod pro jeho zamítnutí dle § 113 odst. 1 písm. c) daňového řádu, proto je v souladu s § 113 odst. 3 daňového řádu postoupil k rozhodnutí odvolacímu orgánu. Vzhledem k tomu, že s účinností od 1. 1. 2013 došlo zákonem č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky a vyhlášky č. 48/2012 Sb., o územních pracovištích finančních úřadů, která se nenacházejí v jejich sídlech, ke změně organizační struktury správních orgánů pro výkon správy daní, odvolacím orgánem se stalo Odvolací finanční ředitelství v Brně. Správce daně tedy zcela správně postoupil odvolání Odvolacímu finančnímu ředitelství v Brně, které o něm dne 8. 1. 2014 rozhodlo.

[16] Stěžovatelka nebyla v důsledku tohoto postupu správce daně nijak zkrácena na svých právech. Naopak, správce daně jednal zcela v mezích zákona a svým postoupením věci odvolacímu orgánu naplnil stěžovatelčino právo na přezkum rozhodnutí nezávislým orgánem. Žádné ustanovení daňového řádu ani jiného právního předpisu mu přitom neukládá povinnost poučit účastníka řízení o postoupení jeho odvolání odvolacímu orgánu. Ani k tvrzenému porušení § 6 odst. 3 daňového řádu z jeho strany tedy nedošlo.

[17] Z textu rozhodnutí o odvolání potom jasně vyplývá, o rozhodnutí v jaké věci a jakého charakteru se jedná. Jeho předmět je vymezen v úvodním odstavci, kde se uvádí, že Odvolací finanční ředitelství jako odvolací orgán přezkoumalo napadené rozhodnutí – exekuční příkaz a rozhodlo ve věci odvolání příjemce rozhodnutí Ing. I. K.. Že jde o konečné rozhodnutí ve věci, potom vyplývá také ze závěrečného poučení, dle kterého se proti rozhodnutí nelze dále odvolat. Kasační námitka, že stěžovatelka nevěděla, které rozhodnutí je konečným rozhodnutím o odvolání, proti němuž se lze bránit žalobou, je tedy dle Nejvyššího správního soudu nedůvodná.

[18] Stěžovatelka po obdržení rozhodnutí o odvolání učinila kromě žaloby ještě další úkony. Konkrétně zaslala Ministerstvu financí dne 26. 2. 2014 *Stížnost proti postupu a jednání pracovníků* a Odvolacímu finančnímu ředitelství dne 27. 6. 2014 *Žádost o nápravu ve věci zrušení neoprávněného exekučního příkazu z 19. 6. 2013*. Z reakcí na tato podání stěžovatelka dovozuje, že nebylo najisto postaveno, který orgán je tím orgánem, proti jehož rozhodnutí lze ve lhůtě dvou měsíců podat žalobu. Domnívá se, že konečným rozhodnutím bylo až sdělení Generálního finančního ředitelství ze dne 20. 8. 2014, jež jí bylo doručeno 4. 9. 2014, její žaloba tudíž byla včasná.

[19] Jednotlivé orgány se se stěžovatelčinými podáními vypořádaly následovně. Ministerstvo financí je posoudilo jako stížnost dle § 261 daňového řádu. K jejímu vyřízení je příslušný správce daně, proti němuž stížnost směřuje, nikoliv Ministerstvo financí. Proto ji ministerstvo postoupilo věcně a místně příslušnému Finančnímu úřadu pro hlavní město Prahu a poučilo stěžovatelku, že se poté v případě nespokojenosti s vyřízením stížnosti může obrátit na orgán jejímu správci daně nejbližší nadřízený, tedy na Odvolací finanční ředitelství.

[20] Na *Žádost o nápravu* reagovalo Odvolací finanční ředitelství dne 10. 7. 2014 sdělením, že ji posoudilo jako podnět k přezkoumání pravomocného rozhodnutí o

odvolání ze dne 8. 1. 2014, č. j. 16/14/5000-14503-706611, a proto ji v souladu s § 121 a násl. daňového řádu postoupilo Generálnímu finančnímu ředitelství. To stěžovatelku poté sdělením ze dne 20. 6. 2014 informovalo, že její námitky nepředstavují relevantní důvod pro přezkum pravomocného rozhodnutí dle § 121 daňového řádu nebo obnovu řízení podle § 117 a násl. daňového řádu, shledalo tedy podnět nedůvodným.

[21] Po posouzení této korespondence dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že námitka, že se ke stěžovatelčiným úkonům vyjadřovaly různé orgány finanční správy, a proto není jisté, který z nich měl o odvolání rozhodovat, je rovněž nedůvodná. Ze strany těchto orgánů šlo ve všech případech o reakce na podněty stěžovatelky. Není nijak neobvyklé ani právní jistotu narušující, když na podání zaslané určitému orgánu tento orgán poté odpoví. Odpověď generálního finančního ředitelství, od níž stěžovatelka odvozuje včasnost své žaloby, není vůbec rozhodnutím, proti němuž by byla možná obrana ve správním soudnictví. Jde toliko o sdělení k její žádosti.

[22] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že správce daně postoupil stěžovatelčino odvolání zcela v souladu se zákonem příslušnému odvolacímu orgánu. Z následného rozhodnutí o odvolání bylo poté zcela evidentní, že jde o konečné rozhodnutí ve věci, proti němuž se lze případně bránit ve správním soudnictví. Na této skutečnosti nic nemění ani fakt, že po vydání tohoto rozhodnutí došlo ke korespondenci mezi stěžovatelkou a různými orgány státní správy.

[23] Žaloba podaná k soudu dne 18. 9. 2014, tedy více než sedm měsíců po právní moci napadeného rozhodnutí o odvolání, byla skutečně podána opožděně. Usnesení o jejím odmítnutí bylo městským soudem vydáno v souladu se skutkovým stavem a se zákonem.

V. Závěr a náklady řízení

[24] Žalobkyně se svými námitkami neuspěla; jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného usnesení z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[25] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[26] Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2015, č. j. 1 Afs 3/2015 – 33, byla stěžovatelce ustanovena zástupkyní pro řízení o kasační stížnosti advokátka JUDr. Olga Sovová, Ph.D. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovené zástupkyni náleží mimosmluvní odměna za dva úkony právní služby (tj. podání kasační stížnosti a porada s klientem) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátního tarifu). Soud jí proto přiznal v souladu se sazbou mimosmluvní odměny 6.200 Kč za dva úkony právní služby [§ 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 600 Kč jako paušální náhradu výdajů s těmito úkony spojenými (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Zástupkyně je plátkyní DPH, a proto jí v

souladu s § 35 odst. 8 s. ř. s. soud odměnu zvýšil o 21% DPH. Celková výše přiznané odměny činí 8.228 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. dubna 2015

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu